

Meldpunt Integriteitsschendingen Langedijk

Aan de Gemeenteraad van Langedijk

Datum 31 mei 2017

Uw brief/nummer

Inlichtingen bij J.C. Bekius

Onderwerp Klachten inzake rapport van het Meldpunt

Bijlage(n)

Geachte raad,

In uw vergadering van 9 mei 2017 heeft u besloten het rapport van het Meldpunt Integriteitsschendingen Langedijk betreffende de melding van de heer Planken inzake een vermeende schending door het lid van uw raad de heer H. de Graaf aan te houden.

Reden hiertoe vormde een aantal, in afzonderlijke brieven neergelegde, klachten van de heer Planken over de inhoud van dit rapport en de wijze waarop dit tot stand zou zijn gekomen. Deze aan de gemeenteraad gerichte brieven zijn gedateerd op 31 maart en 3 april 2017 en zijn afzonderlijk geregistreerd.

Vervolgens heeft u in de forumvergadering van 23 mei besloten om het Meldpunt Integriteitsschendingen te verzoeken een reactie te geven op hetgeen door de heer Planken is aangedragen.

Graag ga ik hierbij op uw verzoek in.

Allereerst merk ik op dat de meeste door de heer Planken genoemde punten door mij tijdens de forumvergadering van 10 april 2017 al zijn toegelicht. Ook de heer Planken heeft daaraan voorafgaande gebruik gemaakt van zijn inspreekrecht. De forumleden hebben de heer Planken en mij daarop bevraagd en nadien geconcludeerd dat het rapport rijp was voor behandeling in de gemeenteraad. Met uitzondering van één raadsfractie kwam men tot de conclusie dat dit als hamerstuk zou kunnen worden geagendeerd.

Omdat de brieven van de heer Planken voor u integraal ter beschikking staan volsta ik in het onderstaande met een cursief weergegeven korte aanduiding van de betreffende klacht en een reactie mijnerzijds daarop.

Het verslag is onjuist, onvolledig, selectief, eenzijdig en sturend

In zijn correspondentie met mij heeft de heer Planken aangegeven zich op een groot aantal punten niet te kunnen vinden in het verslag.

Daarop is door mij gereageerd en op een ondergeschikt punt is het verslag ook aangepast.

Veel belangrijker dan de verslaglegging van de hoorzitting met de heer Planken is de wijze waarop ik mijn advies aan uw Raad heb geformuleerd.

POSTADRES

Postbus 15
1723 ZG
Noord-Scharwoude

BEZOEKADRES

Vroedschap 1
Zuid-Scharwoude

TELEFOON

(0226) 33 44 33

TELEFAX

(0226) 31 75 56

SITE

www.gemeentelangedijk.nl

Het verslag is niet formeel vereist en kan slechts worden gezien als een hulpmiddel voor mij bij de opstelling van mijn advies.
Ik stel daarbij vast dat de klachten van de heer Planken over het rapport vooral procedureel of taalkundig van aard zijn. Hij baseert zich daarbij – terecht - niet op het verslag maar op het rapport.
Al met al zie ik in deze klacht geen reden om de besluitvorming omtrent het advies aan te houden.

De heer De Graaf is in strijd met de Regeling niet gehoord in het bijzijn van de melder en zijn verweerschrift is niet ondertekend

Op dit punt ben ik tijdens de forumbehandeling van 10 april uitvoerig ingegaan. Ik heb daarbij aangegeven dat er – anders dan bij een parlementaire enquête - geen verschijningsplicht bestaat voor degene die onderwerp is van een melding. Om hem moverende redenen heeft het raadslid de heer De Graaf volstaan met het indienen van een schriftelijk verweer. Hoewel dit stuk niet door hem is ondertekend is er geen enkele aanleiding te veronderstellen dat dit niet door hem zou zijn ingediend. Teneinde het informatie-niveau van de melder op het zelfde peil te houden heb ik melder onmiddellijk van dit verweer in kennis gesteld. Het stuk is ook uitvoerig onderwerp van gesprek geweest met de melder. Daarbij is gebleken dat er geen verschil in interpretatie is over hetgeen er heeft plaatsgevonden. Uiteraard beoordelen melder en raadslid de Graaf de toelaatbaarheid van de gang van zaken verschillend, maar dat is voldoende in het advies van het Meldpunt aan de orde gesteld.

Nu er geen verschil van mening bestond en bestaat over de feiten kan niet worden gesteld dat hier aan melder tekort is gedaan.

Wel verdient het aanbeveling dat in een herziene versie van de Regeling wordt aangegeven hoe om te gaan met gevallen als deze en te bepalen of een schriftelijk verweer kan worden geaccepteerd.

De geluidsopnamen van de hoorzitting zijn niet bewaard

Nu er geen formele plicht bestaat tot het maken van een verslag en door het Meldpunt na uitvoerige correspondentie met melder een verslag is vastgesteld bestond er geen aanleiding tot het bewaren van de geluidsopname van de hoorzitting. Deze kan worden beschouwd als een kladaantekening ten behoeve van het verslag waarvoor geen bewaarplicht kan worden geconstateerd.

Het rapport van het Meldpunt wekt de indruk dat de termijnoverschrijding te wijten valt aan agendaproblemen van de melder

Ook dit punt is onderwerp geweest van bespreking in de Forumvergadering van 10 april. Ik heb daarbij aangegeven dat er twee omstandigheden hebben meegespeeld bij het overschrijden van de termijn. De eerste was dat pas-eind oktober een datum gezocht kon worden voor de hoorzitting. Dit is bij nader inzien wellicht wat te stellig in mijn rapport neergelegd als uitsluitend veroorzaakt door agendaproblemen van de melder. Belangrijker reden voor de termijnoverschrijding noemde ik in het Forum de wens van melder tot een geruime reactietijd op het verslag. Die heb ik hem vergund om de procedure soepel te laten verlopen. Indien was gepersisteerd in een, gebruikelijke, korte reactietermijn was het mogelijk geweest om het rapport vrijwel binnen de gestelde termijn te presenteren. In het Forum ontmoette ik begrip voor deze benadering.

De stelling dat de heer De Graaf een derde telefonisch heeft bijgepraat en e-mails heeft voorgelezen is onjuist en moet worden vervangen door: 'erkent dat hij een derde heeft bijgepraat en gelegenheid heeft geboden om te laten citeren'

De door de heer Planken geveerde tekstwijziging heeft slechts betrekking op het middel waarmee die derde zou zijn bijgepraat en is daarom van

ondergeschikt belang. Bovendien verwijst - anders dan de heer Planken suggereert - de passage in het rapport weldegelijk naar een telefoongesprek, weergegeven op bladzijde 1 en 2 bovenaan van het verweer van de heer De Graaf.

Het is niet de heer Planken die de e-mailwisseling startte, maar de heer De Graaf (blz. 9)

De door de heer Planken gewraakte passage ziet niet op de vraag wie als eerste met de e-mailwisseling is begonnen maar op de vraag of de heer De Graaf dit deed als burger of als gemeenteraadslid. Die vraag is relevant, omdat daarmee wordt bepaald of de melding valt onder de competentie van het Meldpunt. Voor de verloop van het verdere proces was de vraag wie als eerste mailde niet relevant. Daar gaat de melding niet over, die gaat over het al dan niet niet-integer gedrag van het Raadslid bij het spreken van die mails met een derde.

Het Meldpunt pronkt met andermans veren door de te verwijzen naar de Gedragscode van de gemeente Zaanstad, zonder te vermelden dat die regeling door melder is aangedragen. (blz. 9)

Reeds eerder heb ik als Meldpunt de Raad van Langedijk gewezen op de noodzaak tot actualisering van de gedragscode van de gemeente Langedijk en daarbij aangegeven dat die van Zaanstad een goed voorbeeld zou zijn. Ik ben dit dus eens met de heer Planken en heb dit, zonder hem daarin te kort te willen doen, in dit rapport herhaald.

Tekstwijziging blz. 10: in plaats van: Vastgesteld kan worden dat de heer De Graaf in eerste instantie de mails van melder heeft beantwoord' vervangen door: ...de door hem gestarte conversatie vervolgde'.

Zie de opmerking ten aanzien van de klacht over een soortgelijke passage op blz. 9

Het meldpunt zou raadslid de Graaf het (voor)recht hebben vergund om niet door het Meldpunt gehoord en bevraagd te worden. Dit is een onjuiste aanname, omdat alleen de melder mag beslissen niet in het bijzijn van degene die de melding geldt te worden gehoord. Om die reden zou het verweerschrift van de heer de Graaf als niet rechtmatig document als bijlage uit het rapport moeten worden verwijderd. (blz. 11)

Deze redenatie kan geen stand houden. Zoals eerder gesteld biedt de Regeling geen procedure voor het geval - als hier - dat degene die de melding treft niet gehoord wenst te worden in het bijzijn van de melder. Waar de doelstelling van het horen het vaststellen van het feitencomplex betreft kan gebruik worden gemaakt van andere middelen dan het vis á vis horen om die boven water te krijgen.

Tijdens het gesprek met de heer Planken is uitvoerig ingegaan op het verweerschrift van de heer De Graaf. Noch uit zijn reacties toen, noch uit de door de heer Planken eind maart/ begin april geformuleerde klachten blijkt dat er over de feitelijke gang van zaken verschillende opvattingen bestaan. Het verweerschrift heeft daarmee voldoende bijgedragen aan het vaststellen van de gang van zaken en kan deel blijven uitmaken van het dossier.

Er is sprake van willekeur bij het Meldpunt door rond de afwezigheid van het raadslid De Graaf af te wijken van hetgeen de Regeling als procedure voorschrijft maar anderzijds niet te willen toetsen aan niet in de gedragscode vastgelegde algemeen gangbare fatsoensnormen.

Zoals hierboven aangegeven diende ik een beslissing te nemen over de procedure om de feiten vast te stellen nu er zich een situatie voordeed waarin de Regeling niet voorzag. Dat heb ik gedaan met een zo groot mogelijke opening jegens de melder. Daarmee is deze zo veel mogelijk recht

gedaan. Waar er geen verschijningsplicht bestaat om door het Meldpunt te worden gehoord ontbraken er andere mogelijkheden om dit te realiseren. Van geheel andere orde is de toetsing die door het Meldpunt aan de Gedragscode dient plaats te vinden. Zoals ook in het rapport aangegeven kan die code worden beschouwd als een concrete set afspraken tussen - in dit geval - raadsleden waaraan zij zich verplichten te houden, behoudens verder gaande verplichtingen op grond van wet- en regelgeving. Waar de gedragscode zich niet met zoveel woorden uitlaat over rekbare begrippen als algemeen gebruikelijke fatsoensnormen kan daaraan geen toetsing plaatsvinden in het kader van een integriteitsmelding. Dat zou immers een nieuwe norm invoeren die niet tevoren is afgesproken. Om die reden gaat deze klacht niet op.

Tot slot.

Bij de afhandeling van meldingen van een vermeende integriteitsschending gaat het om twee belangrijke onderdelen. Allereerst dient te worden vastgesteld wat de feiten en omstandigheden zijn waaronder de gewraakte handeling heeft plaatsgevonden. Daarna dient te worden vastgesteld of die handeling in strijd is met de Gedragscode of van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Ik heb getracht beide fasen van dit proces binnen de mogelijkheden zo goed mogelijk te doorlopen.

Vastgesteld kan worden dat er, ondanks een groot aantal door de heer Planken neergelegde klachten, vrijwel geen verschil van mening bestaat over hetgeen is voorgevallen. Het enige echt inhoudelijke verschil van mening bestaat over de vraag of de gewraakte handeling van raadslid de Graaf ook aan algemeen geldende fatsoensregels getoetst dienen te worden.

Nog afgezien van de mogelijkheid dat die toetsing niet noodzakelijkerwijze zou behoeven te leiden tot afkeuring van diens gedrag, ben ik van oordeel dat de huidige Gedragscode het Meldpunt die ruimte niet biedt.

Een melding van een vermeende integriteitsschending is een ernstig te nemen zaak. Alleen indien er sprake is van overschrijding van een te voren scherp omschreven norm, i.c. de Gedragscode, kan die schending worden vastgesteld. Zoals ik in mijn rapport heb vastgesteld zijn algemene fatsoensregels dermate diffuus, dat deze alleen daarom al niet rechtstreeks kunnen worden gehanteerd. Anders dan de heer Planken suggereert zijn deze daarom naar mijn oordeel in dit geval niet van toepassing. Ik blijf daarom bij mijn advies om deze normen buiten beschouwing te laten. Uiteraard staat het uw Raad in alle opzichten vrij om hier anders over te oordelen.

Met vriendelijke groet,
Het Meldpunt Integriteitsschendingen Langedijk

Drs. J.C. Bekius